

[Ib Nørlund]

Men når alle de prydfjer, som skulle tjene til udsmykning af planen, er plukket af, hvad står så tilbage? En opstilling af en række offentlige investeringer, som man gerne vil sælge til offentligheden gennem et gammeldags købmandsprincip: du kan enten få et kræmmerhus med bismarcksklumper eller et med syrlige drops, til nød et med blandede bolsjer. Er det en måde at drive samfundskonomi på?

Der er hele tiden grund til at holde sig for øje, at de offentlige investeringer, der her er tale om, ikke går ud over det nuværende niveau, men tværtimod skal føre til en nedskæring af det. Hvis man ikke gennemførte dem, så ville det endda ifølge redegørelsen føre til en yderligere vækst i arbejdsløsheden på 18.000-20.000 ud over de 200.000. Skal vi virkelig sige tak til, at man ikke vil bekæmpe arbejdsløsheden på den måde?

Investeringerne går stort set til grundlæggende tjenester i samfundet, såkaldt infrastruktur. Den skal naturligvis udbygges, men med megen ret anfører redegørelsen også, at disse offentlige investeringer er nødvendige forudsætninger for det private erhvervs fortsatte udbygning, det gælder energi, transport og andet. Altså det vil sige, at samfundet sikrer specielt betingelserne for monopolernes udbytnings- og indtjeningsvirksomhed. Men hvad får samfundet fra monopolerne til gengæld? Igen har hr. Maisted i sin omtale af disse problemer sagt det mest forkerte, der kunne siges.

Sikring af billig eller gratis forsyning eller tjenester for monopolerne på alle andre skatteyderes regning er netop et karakteristisk træk for den moderne statsmonopolistiske kapitalisme, men det indretter man sig efter, selv om redegørelsen måske lidt genert erkender, at det kan forekomme urimeligt, at der på den måde sikres frit løb for en række investeringer, som nok er mindre fordelagtige for samfundet end mange offentlige investeringer. Ja, sandelig! Men så slår man bare beklagende ud med hånden og siger, at det er imidlertid de enkelte virksomheder, der direkte træffer beslutning om iværksættelsen af de private investeringer. Og disses andel er endda voksende, fra 63 pct. af alle investeringer i 1977 til 74 pct. i 1985. Der kan ikke komme megen samfundsmæssig planmæssighed ud af den måde.

Tilbage står så regeringens prioritering af de altså efter forholdene beskedne offentlige investeringer. Prioritering lyder smukt, men betyder ikke bare forøgelse, for andre områders vedkommende også nedskæringer. Men først om de områder, der udvides, og som man derfor også taler mest om.

Vi anser det for en rigtig målsætning at udbygge en bred energibasis med udnyttelse af alle danske muligheder. Men som vi bestandig har fremhævet det på dette område, så presser ikke blot ønskeligheden, men også nødvendigheden af en nationalisering af energisektoren sig mere og mere på.

Hvad planen siger om kraftvarmeområdet, har vi ingen bemærkninger til. Det er jo heller ikke andet og mere end, hvad der hele tiden har været sagt, og dette område er et indlysende område for en energipolitik.

Nyt er derimod for naturgassens vedkommende, at DUC efterhånden er blevet nødsaget til at indrømme, at forsyningsmulighederne er langt større, end DUC før påstod, sådan at der her er tale om den første større energikilde på dansk område, naturligvis sammen med olien, som selvfølgelig bør udnyttes. DUCs undervurderinger er ikke af videnskabelig eller fysisk art, men først og fremmest kommercielt bestemt. De store oliemonopoler, som indgår i DUC, ønsker ikke naturgas som konkurrent på det danske marked. De ønsker kun at udnytte de skandaløst gavmilde eneretsbetingelser til en maksimal profitering, ligesom den danske stats uhørt lempelige afgiftspolitik ligefrem er en foræring til monopolerne og endda til de udenlandske monopolers hjemlandes statskasser. Om det findes der ikke ét ord i investeringsplanen.

Enhver ved, at hele Nordsøprojektet er en uhyre indbringende forretning for den, der driver den igennem. Det drejer sig i alt om en 50-60 mia kr. eller flere milliarder kroners renteoverskud til syvende og sidst. Monopolerne må bare gemme det, til priserne kan skrues mest muligt op. Det har ikke noget med danske energiinteresser at gøre. Men når disse milliarder kroner går igennem monopolernes hænder, hvor går de så hen? I hvert fald ikke, som rimeligt er, til danske investeringsplaner.

Vi mener altså, at disse danske energikilder bør udnyttes, at fordelingsnettet bør udbygges. Det kan i øvrigt i fremtiden også